

ЩОРІЧНИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС «КРАЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ СЛУЖБОВЕЦЬ»

**Творча робота
учасника третього туру
щорічного Всеукраїнського конкурсу
«Кращий державний службовець»
на тему:
«Формування позитивного іміджу органів державної влади,
органів місцевого самоврядування»**

Доскоч Віра Ярославівна
прізвище, ім'я, по батькові учасника

Яворівська районна державна адміністрація
місце роботи

Провідний спеціаліст юридичного відділу
апарату райдержадміністрації
посада

31 серпня 2017 року
дата виконання

підпис учасника

2017 рік

ПЛАН

Вступ

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ОРГАНІВ ВЛАДИ

1.1. Концептуальні підходи до розуміння іміджу органів державної влади

1.2. Взаємозв'язок іміджу та функцій державного управління

2. РОЛЬ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ ПОСЛУГ ТА ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ВЛАДИ

2.1. Професійна компетентність персоналу як складова управління якістю в органах публічної влади

2.2. Принцип відповідальності в діяльності державних службовців та його вплив на формування позитивного іміджу влади

2.3. Місія Яворівської районної державної адміністрації Львівської області у сфері підвищення іміджу органів державної влади

Висновок

Список використаної літератури

ВСТУП

Проблемам формування позитивного іміджу державної влади останнім часом приділяють усе більше уваги. Це й не дивно, оскільки імідж - це у першу чергу образ, уявлення, які виникають у масовій свідомості щодо того чи іншого об'єкта. Саме вони й відображають сприйняття чи несприйняття громадськістю політики, що проводиться у державі, розкривають ставлення громадян до її інституцій. Оскільки формування іміджу влади визначається сприйняттям громадянами її основних інституцій, уявлення про неї, що виникають у свідомості громадян, мають переважно суб'єктивний характер. При цьому переважання "особистих вражень про діяльність державних осіб" у процесі формування їх іміджу очевидне. Тобто державні службовці для більшості громадян є уособленням держави і, залежно від їхнього професіоналізму та сумлінного виконання обов'язків, громадяни оцінюють ефективність державної політики. Якість надання державною службою послуг населенню є основною умовою наближення держави до пересічного громадянина. Одним із завдань, що визначають досягнення цієї стратегічної мети, є завдання щодо формування нової ідеології діяльності органів виконавчої влади і місцевого самоврядування як особливого виду діяльності, що спрямована на забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних і громадських послуг. До цього часу особливості розробки, впровадження та функціонування послуг в органах державної влади та органах місцевого самоврядування розглядалися у працях вітчизняних дослідників В.Авер'янова, С.Андрєєва, О.Бакуменка, В.Бебика, І.Коліушко, М.Лесечко, В.Мамонової, П.Надолішнього, О.Рибалки, В.Тимошук, А.Чемериса, О.Яцунської та ін. Аспекти проблеми, що стосуються формування іміджу органів влади, розкрито у наукових працях В.Бебика, Г.Почепцова, С.Серьогіна, які заклали основу для подальших досліджень проблематики формування образів державного управління, державного службовця в Україні.

1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ОРГАНІВ ВЛАДИ

1.1. Концептуальні підходи до розуміння іміджу органів державної влади

У найбільш загальному вигляді можна дати таке визначення іміджу: імідж - це зовнішня форма будь-якого об'єкта чи явища (товару, інституту, людини тощо) або уявлення про них, яке цілеспрямовано, свідомо формується в масовій свідомості за допомогою публіситі, реклами або пропаганди. Отже, імідж - це результат і конкретна форма відображення предметів і явищ у світосприйнятті людини, тобто відчуття, уявлення, поняття, які на основі цього формуються, і висновки, що робляться. Поняття іміджу може стосуватися як окремої людини, так і конкретної організації, установи, органу влади, товару тощо. Якщо узагальнити сказане вище, можемо зробити висновок, що імідж у цілому є комплексним поняттям. Негативне ставлення до влади, низький рівень довіри до її інститутів сформувалися в українському суспільстві традиційно внаслідок історичних обставин, і є ментальними, оскільки тривалий час держава та її представники у свідомості населення України уособлювались із чужинцями. Таке сприйняття влади сягає корінням підсвідомості українців і певним чином визначає їх ставлення до неї сьогодні. Подібне ставлення до влади має місце і в інших країнах світу, навіть там, де існують значні традиції розвитку демократичних принципів та інститутів управління країною. У США владні структури різних рівнів (федерального, штатів, місцевого) вживають різноманітних заходів, націлених на повернення довіри до їх політики і дій з першого дня свого функціонування. Очевидно, що встановлення довіри між громадянами та владою і на цій основі консолідація суспільства є однією з найгостріших проблем у сфері управлінської діяльності, а відтак і в процесі формування іміджу влади та її носіїв. У процесі формування іміджу суб'єктів політики і владних відносин слід виходити з того, що імідж має бути спрямованим не лише на подолання недовіри до них, рівень якої продовжує залишатися досить високим, а й на руйнування відчуження суспільства від суб'єктів влади. Виступаючи як створений, штучний образ, імідж має певні

ознаки, які йому здебільшого цілеспрямовано надаються. Для того щоб бути сприйнятим, він має відповідати певним конкретним потребам. У зв'язку з цим теоретичні й методологічні засади створення політичних іміджів набувають особливого значення в умовах демократичної політичної системи як на етапі виборів влади, так і в процесі здійснення нею владних повноважень. Влада та її установи для "сприйняття" суспільством мають бути представлені як органи відкриті, прозорі, доступні для дискусій, пропозицій, співпраці. З точки зору відносин з громадянами органи державної влади мають демонструвати доступність, уникати бюрократичних методів роботи, показуючи натомість демократичний стиль діяльності державних служб. Судження про органи державної влади складаються в громадській думці не в останню чергу через їх персоніфікацію, тобто імідж державних посад. Важливою умовою симпатії і довіри з боку громадян до представників органів державної влади є їх відповідна взаємоідентифікація, наявність у представників влади крім професійних, організаційних навичок уміння спілкуватися, здатності відчувати й розуміти людей. Імідж державної служби передбачає соціальне конструювання, що базується на професійних і моральних якостях усіх державних службовців.

Імідж державної установи має три основні комунікативні функції:

1. Полегшити аудиторії сприйняття інформації про державну службу.
2. Забезпечити режим найбільшого сприяння при сприйнятті особистості держслужбовця.
3. Підготувати ґрунт для формування установок щодо позитивного ставлення до державного службовця.

Діловий імідж організації - це уявлення про організацію як суб'єкта ділової активності. Як складові ділового іміджу організації виступають повнота і своєчасність наданих послуг громадянину. Імідж працівників включає уявлення про стиль життя, суспільний статус і деякі особистісні (психологічні) характеристики. Внутрішній імідж організації - це уявлення співробітників про свою організацію. Основними детермінантами внутрішнього іміджу є культура

організації і соціально-психологічний клімат. Імідж керівника або основних керівників організації включає уявлення про можливості, ціннісні орієнтації, психологічні характеристики і зовнішність керівників. Імідж персоналу - це збірне, узагальнене уявлення про персонал, що розкриває найбільш характерні для нього риси. Фахова компетентність включає: мобільність (швидкість і якість обслуговування); акуратність у виконанні посадових обов'язків; точність виконання роботи; інформованість (готовність надати консультацію чи довідку з приводу будь-якого проблемного питання); висококваліфіковану фахову підготовку; культуру спілкування: комунікабельність (приязність у спілкуванні, успіх), слухність усних виступів; соціально-психологічні характеристики співробітників, а також їх соціально-демографічні й фізичні дані: вік, стать, наявність/відсутність фізичних вад. Візуальний імідж організації - це уявлення про організацію, субстратом якого є зорові відчуття, що фіксують інформацію про інтер'єр офісу, приймальню керівника, кабінет, символіку організації. Соціальний імідж організації - це уявлення широкої громадськості про соціальні цілі й роль організації в економічному, соціальному і культурному житті громадськості. Отже, одним із факторів формування іміджу органу влади є загальний рівень професіоналізму його працівників, який визначає якість надання послуг населенню, відповідальність за прийняті рішення, їх швидку реалізацію, що, у свою чергу, сприяє підвищенню рівня довіри до державних органів влади.

1.2. Взаємозв'язок іміджу та функцій державного управління

Образи державного управління формують загальне уявлення громадськості про систему державного управління. При цьому, з огляду на управління як процес, важливо звернути увагу на дослідження динамічних аспектів державно-управлінської діяльності та знаково-символьних форм, що можуть забезпечити їх адекватне відображення у відповідних образах. Образи створюються особистістю чи соціальною групою за допомогою певних знакових форм і мають відповідати певним реаліям. Для всебічного представлення об'єктів

даного дослідження та відображення статичної взаємозалежності, динамічної взаємодії та загального змістовного контексту, створюваного державним управлінням слід зосередити увагу на трьох рівнях: структурному, процесуальному та семантичному. Завданням першого рівня є встановлення структури образу як такого. Образ є своєрідною семіотичною ланкою, що складається з кодів і знаків, за допомогою яких особистість залежно від рівня володіння нею даною знаковою системою здатна наділити смислом ті чи інші об'єкти реального світу, розкрити їх зміст. Структура образів як систем є ієрархічною - образи певних реалій, набуваючи властивостей символів, стають складовими образів реалій вищого порядку. Так, реалізація функцій державного управління є елементами загального образу системи державного управління. Отже, структурно образ є знаковою системою, що складається з ієрархічно підпорядкованих образів-підсистем, що, у свою чергу, являють собою системи символів і кодів, які забезпечують наділення смислом і розкриття змісту певної реалії та, залежно від здатності аудиторії сприймати і декодувати їх, справляють на неї відповідний вплив. Елементи образу як системи можуть одночасно належати: реалії; аудиторії; власне образу. У результаті проведеного аналізу можемо встановити наявність таких зв'язків досліджуваних нами понять: функції державного управління і процеси їх реалізації є однією з багатьох форм образів державного управління; символи державного управління є засобами наділення даних форм смислом, розкриття їх змісту та набуття у підсумку функціями державного управління певної значимості для аудиторії; образи функцій державного управління (процесів їх реалізації) є підсистемами образів державного управління; створені образи державного управління виконують функції, відмінні від функцій державного управління як елементів реальності. На другому - процесуальному - рівні окреслимо процеси, завдяки яким функції державного управління обумовлюють творення відповідних образів державного управління. У загальних рисах механізм створення образів можемо уявити як взаємообумовлені поетапні процеси творення певної системи кодів і символів, за допомогою яких аудиторія може сприймати реальність.

Такими етапами є: 1) представлення реалії (у даному разі функцій державного управління) через символи, відомі та прийнятні для цільової аудиторії; 2) наділення цих символів відповідним смислом, який адекватно сприймається аудиторією та/або формування умов для адекватної інтерпретації образу аудиторією, що дозволяє позиціонувати образ цієї реалії у системі образів світу, яка властива цій аудиторії; 3) підтримання створеного образу шляхом постійного моніторингу адекватності інтерпретації образу аудиторією та коригування за необхідності смислового наповнення цього образу або ж можливостей аудиторії щодо адекватної його інтерпретації; 4) залежно від мети - трансформація, консервація чи утилізація образу шляхом відповідних змін створеної на попередніх етапах системи символів. Складовими образу державного управління, представленими через символи, що відповідним чином інтерпретуватимуться соціокультурними групами, які є елементами середовища, можуть бути такі етапи реалізації функцій державного управління: наміри щодо реалізації функцій державного управління, що подаються через проекти, програми, плани тощо і у зв'язку зі своєю ідеальністю найбільш активно використовуються під час творення образів системи державного управління"; власне процес реалізації функцій державного управління; результати реалізації функцій та їх оцінювання. Може розглядатися ще й четвертий варіант - коли оперують символом "недостатніх об'єктивних можливостей", яким позначають щире чи імітоване бажання реалізувати ті чи інші функції. Таким чином, утворюється своєрідний квадрат ключових образів державного управління, в основу якого покладено символіку функції системи державного управління. Ці образи виявляють різний ступінь зв'язку з функціями як реаліями, різну стійкість до впливу інтерпретації. Таким чином, з точки зору системи державного управління найменш вразливим може вважатися образ, який містить найбільшу символічну складову, відкритий для інтерпретації з боку цієї системи, що дозволяє успішно нейтралізувати інші інтерпретації і формувати позитивний, проте віддалений від реальності образ. З позицій зацікавлених соціальних груп найбільш прийнятним може виглядати

образ, що найбільш наближений до певної реалії - результату здійснення функції державного управління і найменшою мірою піддаватиметься інтерпретації з боку елементів системи державного управління. Але у цьому разі органи державного управління наражатимуться на неоднозначну інтерпретацію цього образу аудиторією через різні оцінки зробленого. Отже, залежно від поставленої мети для представлення функціональної складової державного управління може бути створений будь-який із описаних образів.

2. РОЛЬ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ У ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ ПОСЛУГ ТА ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ВЛАДИ

2.1. Професійна компетентність персоналу як складова управління якістю в органах публічної влади

У будь-якій організації співробітники - це найбільш важливий ресурс, що є носієм інтелектуальної власності та інших знань. Чим вище компетентність співробітників, тим меншим обсягом процедурних документів та заходів можна обійтися. Тому чи не найважливішим пунктом формування сучасної системи державного управління слід визначити кадрову політику, якість кадрів. Успішне, тобто ефективне і якісне, виконання управлінських функцій на державній службі значною мірою сьогодні залежить від цілого ряду факторів, зокрема - особистості службовця, його індивідуального досвіду, освіти, професійної компетентності, наявності спеціальних знань та навичок, та того, наскільки своєчасно все це оновлюється відповідно до вимог часу та змін у навколишньому середовищі. У кожному державному органі розробляються річні і перспективні плани роботи з кадрами, в яких визначаються заходи щодо їх добору, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації. Як відомо, рівень освіти безпосередньо впливає на рівень компетентності працівників. Досвід інших країн свідчить, що першим кроком в оцінці потреби в сучасному навчанні методам контролю якості повинен стати досконалий аналіз існуючого

в організації процесу навчання та підвищення кваліфікації, визначення його сильних та слабих сторін.

2.2. Принцип відповідальності в діяльності державних службовців та його вплив на формування позитивного іміджу влади

Державні службовці для більшості людей є уособленням держави, і залежно від їхнього професіоналізму та сумлінного виконання обов'язків громадяни оцінюють ефективність державної політики. Без дотримання принципу відповідальності не можливе функціонування державного управління. І тут слід наголосити, що мова йде не лише про відповідальність органів державної влади, яка має колективний характер, але й про персональну відповідальність державних службовців, які працюють в них. Сучасна політична ситуація в Україні ставить проблему відповідальності державної влади в центр суспільної уваги. За дискусіями, які стосуються політичної відповідальності уряду та Президента як відповідальності державних органів та посадових осіб за порушення Конституції та встановлених нею норм, приховується питання моральної відповідальності перших осіб держави за політичну та соціально-економічну ситуацію в державі. Запровадження політичної відповідальності у державно-управлінську практику пов'язане із Єдиним критерієм моральності дій особистості взагалі, й державного службовця у тому числі, може бути лише абстрактно- ірраціональне поняття "совість". А відповідно й санкцією за недотримання морально-етичних норм будуть, з одного боку, (внутрішнього) - докори сумління, докори совісті, а з другого (зовнішнього) - суспільний осуд, неприйняття людини соціумом. Для державного службовця як представника того чи іншого органу державної влади певну об'єктивацію отримує саме зовнішній вияв санкції - суспільний осуд, який у контексті державного управління означає втрату довіри громадян до органів державної влади та формування їх негативного іміджу. Але незважаючи на певний суб'єктивізм, відповідність дій державних службовців певним етичним нормам та принципам не лише є свідченням їх моральної відповідальності, але й важливою складовою професіоналізму. Таким чином,

важливим моментом формування довіри громадськості до органів державної влади, а відповідно і їх позитивного іміджу, є відповідальність державних службовців, яка може мати кілька вимірів: моральний, професійний, політичний, суспільний та ін. Підсумовуючи, слід зазначити, що актуальність дослідження питань, пов'язаних із формуванням позитивного іміджу органів влади зростає, у першу чергу, у зв'язку із поглибленням кризи довіри між державою та суспільством, громадянами та органами державної влади. Назрівання соціальної напруженості, пов'язаної із не підтримкою населенням основних програм, що реалізуються органами державної влади, досить часто має суб'єктивний характер. У більшості громадян образ влади формується або на основі особистого враження про діяльність перших осіб держави, регіону, міста, села тощо, або у результаті спілкування із окремими її представниками на місцях - державними службовцями. Саме тому якість прийняття управлінських рішень, професіоналізм державних службовців, які впливають на уявлення про державну службу та державне управління, виступають одними з основних факторів формування позитивного іміджу органів влади.

2.3 Місія Яворівської районної державної адміністрації у сфері підвищення іміджу органів державної влади

1. Основним завданням Яворівської районної державної адміністрації є:

- 1) виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня;
- 2) законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян;
- 3) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національно-культурного розвитку;
- 4) підготовку та виконання відповідних бюджетів;
- 5) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;
- 6) взаємодію з органами місцевого самоврядування;

7) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень.

2. Корпоративними цінностями (принципами) райдержадміністрації відповідно до ст.4 Закону України від 06 грудня 2016 року № 1774-VIII «Про державну службу» є:

1) верховенства права - забезпечення пріоритету прав і свобод людини і громадянина відповідно до Конституції України, що визначають зміст та спрямованість діяльності державного службовця під час виконання завдань і функцій держави;

2) законності - обов'язок державного службовця діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України;

3) професіоналізму - компетентне, об'єктивне і неупереджене виконання посадових обов'язків, постійне підвищення державним службовцем рівня своєї професійної компетентності, вільне володіння державною мовою і, за потреби, регіональною мовою або мовою національних меншин, визначеною відповідно до закону;

4) патріотизму - відданість та вірне служіння Українському народові;

5) доброчесності - спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмова державного службовця від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень;

6) ефективності - раціональне і результативне використання ресурсів для досягнення цілей державної політики;

7) забезпечення рівного доступу до державної служби - заборона всіх форм та проявів дискримінації, відсутність необґрунтованих обмежень або надання необґрунтованих переваг певним категоріям громадян під час вступу на державну службу та її проходження;

8) політичної неупередженості - недопущення впливу політичних поглядів на дії та рішення державного службовця, а також утримання від демонстрації

свого ставлення до політичних партій, демонстрації власних політичних поглядів під час виконання посадових обов'язків;

9) прозорості - відкритість інформації про діяльність державного службовця, крім випадків, визначених Конституцією та законами України;

10) стабільності - призначення державних службовців безстроково, крім випадків, визначених законом, незалежність персонального складу державної служби від змін політичного керівництва держави та державних органів.

Основні норми та принципи працівників державного органу (райдержадміністрації):

- дотримання законодавства, внутрішніх нормативних документів;
- захист внутрішньої інформації;
- дотримання конфіденційності;
- вирішення конфліктів шляхом переговорів і узгоджень;
- дисциплінованість;
- прагнення до підвищення рівня професіоналізму;
- націленість на результат;
- розумна активність, енергійність, ініціативність;
- схильність до розумного ризику та інновацій;
- підтримка пропозицій і прагнення до підвищення ефективності роботи;
- сприйняття роботи не тільки як засобу отримання доходу і професійного зростання, але і як способу задоволення потреби в самовираженні;
- дотримання ділового стилю в одязі;
- запобігання конфлікту інтересів.

ВИСНОВОК

Питання про ступінь відповідності образів, що відображають феномени та процеси державного управління, і реальної державно-управлінської діяльності та її результатів, є завжди актуальним, оскільки значний розрив між уявленим і дійсним у цій царині може виступати потужним соціоконфліктогенним фактором. Для попередження таких проблемних ситуацій необхідно, зокрема, досягти максимально можливої відповідності між діяльністю органів державного управління та формами її репрезентації, що можливо через визначення взаємозв'язку між іміджем влади та якістю надання управлінських послуг. Проведений нами ґрунтовний аналіз літературних джерел підтвердив, що зазначена тема є актуальною для України. Попри досить інтенсивну розробку теоретичних і методологічних аспектів, присвячених вивченню діяльності органів влади як сервісних організацій, на сьогодні залишаються недостатньо дослідженими проблеми щодо впорядкування, насамперед на рівні законодавчого та нормативно-правового забезпечення, системи визначень та понять щодо послуг у сфері державно-управлінської діяльності. Адже саме проблема визначення цього поняття безпосередньо обумовлює ефективність подальшої розробки стратегії і тактики підвищення суспільної ефективності управлінської діяльності в органах державної влади та місцевого самоврядування. На сучасному етапі становлення та розвитку України як правової і соціальної держави найактуальнішими є питання ефективності системи державного управління та місцевого самоврядування, насамперед у контексті якості послуг, що надаються населенню. Особливого значення питання оцінки ефективності діяльності влади набувають на місцевому рівні, тому що саме органи місцевої влади є найбільш наближеними до населення та безпосередньо відповідають за якість надання послуг. Від того, наскільки вчасно, системно і професійно відбувається надання послуг у громадах, залежить, у першу чергу, імідж місцевих органів влади, а відтак і самої держави. Одним із найгостріших питань, що виникають у цьому контексті, є питання визначення низки повноважень голів місцевих державних

адміністрацій, а також чітке розмежування секторів відповідальності між місцевими радами і місцевими адміністраціями. Важливим аспектом вирішення проблеми формування позитивного іміджу органів влади є визначення ролі та місця у цьому процесі державної служби як соціального інституту. Сучасна державна служба в Україні повинна створити дійовий механізм реалізації функцій держави, але, на жаль, досі не відповідає своєму призначенню повною мірою. На практиці вона має бути цілісним організмом, чітко організованою командою, поєднувати під час своєї діяльності державу і громадянське суспільство. Таким чином, йдеться не тільки про налагодження процедур міжсекторної взаємодії, але й про формування нової адміністративної культури, основаної на пріоритеті принципу відповідальності державних службовців, який визначається не лише у правовій та політичній, але й у соціальній площині.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями).
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII.
3. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки: Указ Президента України від 01 лютого 2012 р. № 45/2012.
4. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р.
5. Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця: Наказ Голодержслужби від 04 серпня 2010 р. № 214 (зі змінами).
6. Теоретичні та методологічні засади управління репутацією органів державної влади : монографія. / Т. В. Федорів ; Національна академія державного управління при Президентові України. – К. : Альтерпрес, 2013.
7. Організаційно-правові засади відкритості державної служби : монографія. / Стельмахук Лариса Степанівна ; Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2015.